

2013

6/06 Пет фирми взеха награди за зелени практики

"Загорка" и "Девня цимент" си поделиха наградата "Зелен бизнес" за 2013 г. в категорията голяма компания, а за малко и средно предприятие са отличени детска кухня "Макарони" и "Топливо", съобщава "Капитал Дейли". Специален благодарствен приз е получил и "Мобител".

Събитието е част от националната кампания "Зелена България" на Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Тя се организира за трета поредна година, но за този период броят на участващите фирми постоянно намалява. Докато през 2011 г. в инициативата се включват над 80 фирми, миналата година участниците са малко над 30, а тази година те са едва 10 компании.

Според критериите за избор на наградените проектите и инициативите им трябва да са техни собствени и да не са свързани пряко с основния предмета на дейност. Те трябва да са изцяло финансирани от компаниите и да имат мащабно и дългосрочно въздействие.

"Загорка" получи наградата за инициативата си "Зелен офис", която стартира през 2011 г. с цел да се намали употребата на вода, електричество и консумативи. Във фирмата рециклират 95% от хартията в офиса си, както и 80% от всички останали отпадъци. "Загорка" използва собствен водоизточник за напояване на градината. През тази година ще приключи строежът на нов склад, който ще бъде първият сертифициран по английски стандарт BREEAM в рамките на групата Heineken.

Производителят на цимент в Девня, който е част от италианската група Italcementi, беше отличен заради усилията си да налага екокултура сред служителите си. Освен чрез инициативи за засаждане на дръвчета и събиране на отпадъци компанията организира и различни конкурси на зелена тематика. В момента предприятието инвестира 160 млн. евро в изграждането на нова циментова пещ, което ще й позволи да прилага най-добрите европейски практики.

В групата на средните предприятия "Топливо" получи приза за стратегията си "Екосъмишленик". Тя включва например печатане на рекламните материали на рециклирана хартия, ограничено използване на найлонови торбички в магазините на фирмата. "Като търговци на строителни материали неминуемо сме един от замърсителите и затова полагаме огромни усилия за опазване на околната среда", каза управителят Светлин Йонов.

Детска кухня "Макарони" е отличена за инициативата си "Подарявам усмивки". Пунктовете на кухнята са оборудвани със специални контейнери, в които клиентите изхвърлят опаковките, след като ги измият, смачкат или нарежат. После отпадъците се предават за рециклиране, а получените пари се даряват на дете без родител в района на Пазарджик.

Специалният приз на "Мобител" е за ежегодната ѝ дарителска програма "Екогрант", с която компанията финансира малки, но стойностни проекти в областта на екологията.

От Дневник

6/06 Проф. Пол Конет: Стратегията за нулеви отпадъци спасява не само ресурсите, но и хората

През последните 28 години британският професор Пол Конет е посветил основно времето си на това да обикаля света, за да споделя един успешен подход в управлението на отпадъците. Това е т.нар. стратегия за нулеви отпадъци (Zero waste) Изследователската му работа в тази сфера го отвежда в 49 американски щата, 7 канадски провинции и 55 други страни, където е изнесъл доброволно над 2500 обществени беседи. Изнася две презентации и пред Комисията за устойчиво развитие към Обединените нации. Миналата седмица професорът посети и България.

Конет е водещият автор на книгата "Нулеви отпадъци: Революция в развитие" и е един от главните експерти, който участва в документалния филм "Бунище Земя" с Джеръми Айрънс.

Завършил е Университета в Кембридж и има докторска степен по химия от Дартмут колидж. От 1983 г. той преподава химия в университета "Сейнт Лорънс" в Кантон, щата Ню Йорк, където специализира химия на околната среда и токсикология. Оттегля се от преподавателската си позиция през 2006 г.

Професор Конет, срещаме се точно след участието ви в кръгла маса за управление на отпадъците в България. Как ви се сториха нагласите на участниците към темата?

– Лекторът преди мен от Австрия се изказа срещу концепцията за нулеви отпадъци (Zero waste), като явно подкрепяше инсинераторите. Много северни европейски държави подкрепят този подход, но според мен инсинераторите не са устойчиви, защото, ако изгорите нещо, трябва да извървите целия път отново от самото начало – извличането на суровини, транспортирането им на големи разстояния от другия край на света и т.н. Не можем да го считаме за устойчиво. Затова ние стигнахме до алтернатива на силната зависимост от сметища, както и на алтернатива на инсинераторите – това е стратегията нулеви отпадъци.

Как най-общо може да се обясни този подход в управлението на отпадъците?

– Най-същественото на тази стратегия е добрата комбинация между отговорност на общността, която стои в единия ѝ край, и отговорността на индустрията в началния ѝ край.

Що се отнася до отговорността на общността, тя е свързана просто със спазването на трите R's – Reduce, Reuse, Recycle. В тази вече всеизвестна схема е пропуснато само компостирането, което според мен е дори по-важно от рециклирането, особено в случая с България в настоящия момент.

Преди концепцията са нулевите отпадъци се смяташе, че всичко зависи от общността и че тя трябва да намери начин да се справи с всичко сама, независимо от това какво прави индустрията. Според нас индустрията има своята важна роля, която се дефинира с едно четвърто R: Redesign. Общността трябва да свърши своите задължения по намаляването на отпадъците, които изхвърля, по повторната употреба, рециклирането и компостирането им, но индустрията трябва да подобри работата си по изработката на продуктите. Това ще ѝ отнеме малко повече време, но сме си задали срок до 2020 г. да постигнем тази цел. Може би в България редизайнът ще изисква още по-дълъг период, вероятно до 2030 г.

И как се стига на практика до подобен краен резултат – без никакви или почти без отпадъци?

Zero waste се състои от десет основни стъпки до нулевия отпадък.

Първата стъпка е разделянето на отпадъците още при източника. Ако организираме хората да разделят боклука си у дома или на работното си място, вече не говорим за боклук и отпадъци, а за ресурси.

Втората стъпка е събирането им от врата на врата.

Много е важно да се събират и отделят биологичните отпадъци, които да се използват после в земеделието. Иначе системата няма да работи. Земеделците имат нужда от биологичния отпадък, който да се върне обратно в почвата, а жителите в града трябва да го изнесат от градовете, защото това, което остава след това, вече е в пъти по-лесно да се събира и усвоява – това се метали, пластмаса и хартия. Затова първото съществено нещо е да се погрижим да отделим и изнесем биологичния отпадък.

Какво следва след изнасянето на биологичния отпадък?

Третата стъпка е компостирането. Четвъртата – рециклиране и възстановяване на материала. Петата е намаляване на отпадъците, повторната им употреба и поправка. Тя може да се комбинира с деконструкцията на сгради например и с работа със строители.

Тук е много важно да се изградят обществени центрове за повторна употреба и поправка. Така че едно от нещата, което бих направил аз в София, е да възстановя "селищата" или с други думи – малките общности в големия град, именно чрез тези центрове. Те са много атрактивни за хората, защото са и подход за справяне с бедността, а и създават работни места. Хората в големия град трябва да се справят с анонимността и отчуждението например и тези центрове са един добър начин към това.

Един такъв център - Urban Ore в Бъркли, в Калифорния, печели брутно по 3 милиона долара годишно и има 27 добре платени работни места на пълен щат.

Как може да се измери резултатът от изпълнението на тези стъпки?

Над 200 общности в Италия са усвоили над 70% от отпадъците си, които в крайна сметка не са стигнали до бунище или инсинератор. Някои от градовете го правят за отрицателно време – като Новара (град в близост до Торино с 100 000 души население), което за 18 месеца постига 70% спад на неусвоения боклук.

Белгийската провинция Фландрия с 6-милионно население отклонява 73% от отпадъците си от депо.

Това задоволително ли е или може да се направи още нещо?

– Има и следващо ниво, защото може и е редно да се направи нещо с т.нар. остатъци – това, което е останало след всички тези стъпки и не може да се рециклира, след като сме намалили, използвали повторно, рециклирали и компостирали.

Отново ще цитирам примера със Сан Франциско. Там има три цветни контейнера – един за биологичния отпадък, друг за рециклируемите и един за остатъците.

Така че според нашата стратегия шестата стъпка трябва да са инициативи за минимизиране на боклука. С други думи, това е последен опит да се намали боклукът с различни съвети: Използвай стъкло и метал вместо пластмаса, предлагай бутилки за многократна употреба... Класически пример на подобна инициатива е Ирландия, която наложи 15 евроцента за полиетиленова торбичка и употребата им спадна с 92%. В Онтарио, Канада, хората използват повторно бутилки над 60 години. В Италия няколко вериги магазини предлагат автомати с много чучури, които позволяват на клиентите си да пълнят повторно опаковките с шампоан и битови препарати например. Такъв е, да кажем, Effecorta.it в Тоскана.

Седмата стъпка са икономическите стимули. Колкото повече боклук правиш, толкова повече плащаш. В Сан Франциско например имаш право на три безплатни чувала за рециклируеми отпадъци, три биоразградими и един за остатъци, който се заплаща – колкото повече такъв непоправим боклук правиш, толкова повече плащаш.

Има различни подходи за практическата реализация на тази стъпка. Например в Сиатъл се предлагат различни размери чували – малък, среден и голям, на различни цени. При тази система има значително намаляване на неразградимия боклук. В италианския град Вилафранка д'Асти с 3000 население спадът със 70% на този тип отпадък стига до 85% заради системата "заплащане на чувал".

При стъпка осем индустриалната отговорност и отговорността на общността се сблъскват лице в лице. Това е етапът на изграждане на съоръжения за сортиране и проучване на остатъчните отпадъци. Тези съоръжения се поставят точно пред входа на сметището за отпадъци и така камионите с отпадъци не могат да ги пропуснат, а отпадъците да попаднат директно в депото, без да бъдат прегледани и сортирани от съоръжението.

Как се сортират подобни отпадъци, на какъв принцип?

– От всички остатъци, които минават през лентата на това съоръжение, работниците извличат още известно количество рециклируем материал, който може да се определи като позитивното сепариране. На лентата се отделят и допълнително количество опасни отпадъци, както и още неретицилируеми, а на края има и замърсен биологичен отпадък. Тази последна фракция не се пипа от работниците на лентата. Тя е т.нар. негативно сепариране – част от остатъчните отпадъци, която преминава към вид компостиране, което да стабилизира биологично тези отпадъци над земята, за да минимизира замърсяването под земята, което следва.

Тук в България бихме могли да си изберем подходящ успешен модел. И все пак имаме огромен проблем с разделното събиране на съвсем начален етап от много време насам. Имате ли обяснение за това?

– Големият проблем в цялата тази система е липсата на политическо лидерство. Ние открихме, че постигането на нулеви отпадъци се случва на ниво общности. С други думи – необходимо е да се фокусираме върху местните политически власти. Добрият местен лидер, освен че трябва да взема добри решения, трябва и да работи заедно с активистите.

Това, което ние правим, е да разработваме работещи модели, които хората и общностите на местно ниво директно да копират. Това са различни успешни модели, които са подходящи за различна големина общности в комбинация обаче с добър местен политически лидер, който да го реализира.

Какъв модел е подходящ за България, за да справи с боклука си и да го превърне в ресурси, които да използва?

– В този момент в България изглежда доста трудна ситуацията, защото трябва да започнете от много начална фаза. Това по някакъв начин е добре, защото вие може да избегнете грешките на северните европейски държави, които построиха инсинератори, а те са изключително скъпи, създават много малко работни места, не са добри за икономиката и със сигурност не са устойчиви.

Как бихте подхождали вие, ако трябваше да решите проблема с боклука в България?

– Първо ще институционализирам събирането на боклука по модела "от врата на врата". Приоритет ще бъде получаването на чисти биологични отпадъци и установяването на компостери в селските райони – много повече малки за сметка на големите. Ще работя сериозно с две групи – собствениците на ресторанти и хотели, защото те произвеждат голямо количество от биологични отпадъци, както и с фермерите, които да стимулирам да компостират органичните отпадъци правилно. С този подход ще постигна повече в посока индивидуалната отговорност на хората в общността.

В България вече се обсъжда създаване на регионалните сметища. Следващата стъпка ще бъде да поставя в тях и съоръженията за сортиране и проучване на остатъчните материали.

Всичко по-нататък в програмата ще бъде в пъти по-лесно за реализиране след тези основни стъпки – отделяне на биологичния отпадък, компостирането му, изграждане пред всяко депо на

съоръжение за сортиране и проучване на остатъчните материали. Така вече, на този етап вие бързо ще се ориентирате къде сте и какво правите.

Какъв е краят в тази стратегия за нулев отпадък?

– Деветата стъпка е подобряване на дизайна на продуктите и техните опаковки, което е работа на индустрията. След проучването и изследването на остатъчните отпадъци информацията от това се подава именно към индустрията, за да може тя да подобри своя продукт и в следващия кръг от стъпки остатъците да са още по-малко.

И десетата стъпка е едно депо за неразградими отпадъци, което е далеч по-малко от всяко друго сметище и далеч по-безопасно от пепелта, която ще получите, ако построите инсинератор.

И ето голямата разлика между стратегията на австрийския лектор за създаване на инсинератор и нашата стратегия за нулев отпадък. Той ще построи инсинератор, от който крайният резултат е сметище за пепел. Това, което аз бих построил, е съоръжение за преглед и изследване на отпадъците пред депата. Ключовата разлика в тези два подхода е, че инсинераторът изгаря тези неразградими отпадъци и така ги прави невидими за индустрията. Всички лоши продукти, които произвежда индустрията, изчезват в дима.

Целта на нашата стратегия е да ги направим видими. Те са грешка на индустрията, не са устойчиви и трябва да бъдат подобрени, след като ги изследваме.

Индустрията отворена ли е към този подход, съдейства ли ви?

– Добрата новина е, че индустрията, която произвежда устойчиви продукти, които издържат на времето и имат дълъг живот, е на наша страна. Има редица големи и устойчиви компании, които вече интегрират стратегията на нулевите отпадъци в системата си. И спестяват пари чрез нея.

Програмите за нулеви отпадъци възстановяват на "XEROX Европа" 95% от първоначалния материал, който компанията е използвала за производство на копирните си машини чрез връщане на старите употребени машини. Корпорацията получава обратно копирни машини от 16 различни държави, транспортира ги в складове в Холандия, където те се разглобяват на дребни части, годните от тях се възстановяват и използват повторно, друга част се рециклират. Това спестява на XEROX 76 млн долара годишно.

Когато разглеждах този техен план, те ми казаха: "Ако трябва да сме искрени, професор Конет, правим всичко това не толкова заради околната среда, а защото пестим огромни разходи за производство."

България има доста планове за рециклиране, доколкото аз разбрах от срещите си тези дни тук. Това е много добра новина.

А какво се случва преди първата стъпка, към консуматорството имате ли стратегия?

– Важно е да приемем предизвикателството ултимативно и да решим как да се справим с основния проблем, който седи в основата на всички други проблеми, а именно световното консуматорство. Проблемът е, че хората в днешно време го харесват, те обичат да си седят у дома пред телевизора и да си харесват от рекламите още и още продукти, които да си закупят в мола през уикенда.

Ако погледнем Америка днес, ще се уверим, че консуматорският модел не работи. Под повърхността на това изкуствено консуматорско щастие, базирано на американската идея, че "колкото повече консумираш, толкова по-щастлив ставаш", има скрита много депресия, стрес и видимата част са например покачващият се брой самоубийства.

Товава каква е правилната посока?

– Трябва да изградим общество, което да има различна форма на щастие, базирана на човешките взаимоотношения и връзки. В този смисъл трябва да увеличим възможностите и местата за контакти и комуникация между хората в обществото. Така постигаме нещо, което е устойчиво – има я безграничната човешка способност на обич и създаване на приятелства, която трябва да използваме.

Тук България е по-близо до този начин на живот, отколкото сме ние, американците. Затова и толкова акцентирам на създаването на тези центрове за рециклиране и втора употреба, които могат да възвърнат малките общности, които имахме в малките градове и села.

Когато говорим за стратегията за нулеви отпадъци, можем да кажем, че тя не е само за спасяване на ресурси, а и за спасяване на хората и техните общности.

От **Босилена Мелтева**

7/06 Дейвид Ротшилд: Моят талант е безкрайното любопитство

Дейвид де Ротшилд е авантюрист, мечтател, иноватор, природозащитник, натуропат, наследник на голяма финансова империя, най-желан ерген, климатичен герой и още много. Самият той описва себе си като човек със стабилна доза любопитство, който решава проблеми чрез вдъхновяващи истории. Призванието му е да бъде разказвач на истории – многопластови, със сюжет като на екшън филм, но по истински случаи, тези на неговите приключения.

*Една такава история е за "невъзможната" лодка от пластмасови бутилки, *Plastiki* (Пластики) – катамаран, построен от 12 500 двулитрови пластмасови бутилки, който изминава – с Дейвид на борда, 8000 морски мили от Сан Франциско до Сидни. Историята започва с познатия скептицизъм и 'ти си пълно луд', но завършва с успешно приключение и хиляди хора, вдъхновени да не се отказват от собствените си мечти.*

Дейвид е основател и на компанията Mrast, която помага на неправителствени организации да намерят правилния подход и глас, за да привлекат повече последователи и да бъдат по-ефективни в посланията си.

След като го чухме на живо на digitalk 2013, "Горичка" успя да му зададе дори и няколко бързи въпроса. "Дневник" препубликува интервюто им.

Как се вдъхнови да бъдеш част от каузата за опазване на околната среда?

– Основното е, че наблюдавах екологичната сфера като цяло и установих, че има много пречки да се навлезе в нея, видя ми се много извратено да трябва да се премине през толкова много неща само за да се включиш. Къде да отида, как да получа разрешение, как намирам идеи...може би не ми хареса точно тази част – някой да ми казва какво искам и трябва да правя предварително, без да съм го открил сам.

Предизвикателството беше как да го направя по-приканващо, доброволно, водещо към решения, как да стане вдъхновяващо, а не депресиращо. За мен това беше най-голямото предизвикателство – как да предам моето послание, не да се концентрирам само върху една област, а да обхвана цялото, като включа и социални теми и така да ги обединя, че да стане вдъхновяващо. Така стигнах до разказването на истории и въпросът беше как да се говори за тези страшни неща, какви да бъдат историите.

Да не бъдат депресиращи истории, които никой не иска да чува повторно?

– Точно така, това беше най-големият проблем, най-вълнуващият, предизвикателството.

Знаем, че един от проектите ти преди "Пластики" е биоферма. Как и защо започна да се занимаваш с биоземеделие?

– Да, моят първи сблъсък с проблемите на околната среда стана чрез природната медицина. Учех натуропатия, природна медицина, имахме и курсове за биоземеделие в университета и така разбрах, че всичко е взаимно свързано и не можеш да разделяш здравето от екологията. Ние сме склонни да разделяме нещата – образованието е една област, сигурността е друга, здравеопазването отделно, опазването на околната среда също, но всичко е една система и трябва да гледаме и да подхождаме като към система.

Тогава разбрах, че ако променя това разделение, то ще ми се отплати. Това е и една от причините да нямам организация, която е фокусирана само върху околната среда. Моята се занимава с много области и се опитва да създава многопластови истории. "Пластики" беше история за океаните, за спасяване, за приключение, за дизайн, за боклук, за материали, за екипна работа.

В презентацията си каза, че "Пластики" е част от селекцията "Най-иновативните проекти за 2010" на списание Тайм. Имаше ли хора и организации, вдъхновени да създават нови неща след това?

– Да, това, което е интересно за "Пластики", е че то стана нещо като символ на мечтата – всичко е възможно и това е приложимо навсякъде. Вълнуващо беше да се види как хората интерпретираха проекта не просто като екологичен проблем на пластмасата в океана, а като иновационен, инженерен, научен проект, който отключва потенциал, формира общност. Много хора изпратиха писма, искаха и те да се качат на такава лодка. Мисля, че не просто създадохме нов продукт, а нов начин на мислене, нова методология и това е най-вълнуващото.

Сега "Пластики" намери друго поприще, където да развива идеята за споделена икономика на място с общности без нормален достъп до ресурси. Това ново място се намира в Далас в момента. Интересен град, защото има много богати и в същото време много бедни общности. Искаме да направим мост над пропастта и да покажем на хората, че има потенциал за развитие.

Точно започнахме проекта с проучване на общностите в южната част на града, които нямат достъп до ресурса, който имат хората от северната част. Затова ще използваме вдъхновението на "Пластики" и принципите на науката и маркетинга.

Искате да създадете работа за тях?

– Да, да създадем работа и да създадем кампания, която да ги накара не да чуют от какво имат нужда, а да разберат какво искат, защото иновацията често тръгва по обратния път, започва в лабораторията на някоя голяма корпорация и накрая на хората им казват "вие имате нужда от това", а те не са съгласни. Ако обаче ме научат на принципите на маркетинга, може би ще реша, че имам нужда точно от въпросните решения.

Кой е следващият откачен и "невъзможен" проект, който планираш?

– "Пластики" все още е предизвикателство, все още има много странични неща около него, Бе трябва да правим компромис с потенциала, който този проект има. Знаете как като започнете нещо ново, има голяма опасност да забравите за предходното. Все още използваме "Пластики" за тема на разговор и размисъл.

И все пак ще споделя с вас следващата си мечта – обмислям нова структура за консумация на енергия. Искам да стана изследовател на енергията, това ще е нов занаят. Не мога да ви кажа много все още, но мисля, че това ще е глобално приключение този път. Провокиране и на разговор за енергията и използване на приключението за ускоряване на иновациите.

Използване на приключението за ускоряване на иновациите? Добро занимание. Благодарим ти много за интервюто!

- И аз благодаря и успех!

Интервюто е препубликувано от [Горичка](#).

10/06 Доброволци са изчистили над 16 тона отпадъци от природните паркове

Над 16 тона отпадъци са успели да съберат общо всички участниците в почистването на природните паркове у нас тази събота.

Рекордно количество отпадъци са събрали доброволците в Странджа и Рилски манастир – около 4.5 и 3 тона отпадъци съответно. Част от участниците са почистили с лодки и устието на река Велека, откъдето са изнесли внушително количество боклук.

Във Врачанския Балкан са били основно почистени местностите Кравя, Каличина бара, Копана могила, както и шосето до пещера "Леденика".

Стари, нерегламентирани сметища бяха открити на инанче привидно чисти места, като Витоша например.

Най-много доброволци са се включили в Рилския манастир, Странджа и Врачанския Балкан. Много ученици са се отзовали на почистването на Сините камъни, Русенски Лом и Персина. Тази година за тях, но и за всички желаещи участници в почистването, е била организирана специална лекция, представяща характерни видове за всеки един парк, както и възможност да заснемат представените видове и награди.

25 известни личности са подкрепили кампанията и в деня на чистенето са се включили в почистването на един от 11-те природни парка. Мотото на кампанията е "Не създавай нови видове". Инициативата се организира за шести пореден път от международната природозащитна организация WWF и GLOBUL.

От Дневник

11/06 Затягане на санкциите за незаконни метални отпадъци, искат от асоциацията по рециклиране

По-строги санкции за незаконното приемане или съхраняване на отпадъци от черни и цветни метали без необходимото разрешение за тази дейност по закон, както и лишаване от свобода за от една до пет години за нарушителите. Това са част от предложенията за промени в Наказателния кодекс (НК), които предлагат от Българската асоциация по рециклиране (БАР).

Предложенията им изготвени от работна група, иницирана от Българска асоциация по рециклиране (БАР), в която са участвали представители на МВР, ГД "Национална полиция", МОСВ, ИАОС, Асоциация на рециклиращата индустрия (АРИ), НЕК, НКЖИ, БТК.

В пресконференцията взеха участие г-н Българска асоциация по рециклиране и г-н Стефан Стефанов – директор на Дирекция "Управление на отпадъците и опазване на почвите", Министерство на околната среда и водите.

Причина за предложените промени е, че според чл. 234б от НК, който изкупува или извършва търговска дейност с отпадъци от черни или цветни метали без лиценз се наказва с лишаване от свобода до пет години и глоба от две хиляди до петдесет хиляди лева,. Според Борислав Малинов, председател на управителния съвет на БАР този текст е в пълно противоречие с правния мир, тъй като лицензите вече са отменени и ако се следват тези предписанията на НК, то всички опериращи в бранша са престъпници.

Втората причина е желанието на законните фирми в бранша да въведат ред и да се борят с непрекъснато увеличаващия се брой на незаконни площадки и разрастващия се "сив" сектор.

Като тревожна тенденция бяха представени данните за броя на площадките за скрап в страната от миналата и тази година – 2 372 за 2012 г., а сега техният брой е 889.

Според БАР, над 1 000 са незаконните площадки. Те работят незаконно по три начина - като автоморга, чрез разрешение само за пластмаса и хартия (където не се изисква банкова гаранция) или без никакво разрешение - абсолютно нелегално.

За миналата година кражбите на метали са намалели с 36%, но за първото тримесечие на тази година се наблюдава увеличение с 5%, според данни на националната полиция Според Малинов за второто тримесечие най-вероятно това увеличение ще е между 10 и 15%.

От Дневник

19/06 Високи нива на радиация са регистрирани в АЕЦ "Фукушима"

Високи нива на токсични радиоактивни изотопи са регистрирани в подземните води при ядрената електроцентрала "Фукушима-1" в Япония, съобщава в сряда ВВС като цитира компанията - оператор на централата "Токио електрик пауър" (ТЕПКО).

Изтичане е било установено в наскоро спряната система, предназначена за прочистването на водата от радиация. Последните им тестове показват 30 пъти превишение над допустимите нива за един от токсичните радиоизотопи стронций-90. Регистрирано е и надвишаване на нивата на тритий - друг радиоактивен изотоп.

Само преди седмица специалистите от ТЕПКО откриха теч в един от резервоарите, в които се съхранява радиоактивна вода. По данни на компанията, водата се е събрала в основите на резервоара и не е попаднала извън помещенията, където се помещава това оборудване. В момента нивото на радиация там е на 0.16 милисиверта в час при допустима норма от 1 милисиверт за година.

В заводът, който беше засегнат сериозно от земетресението и вълните цунами през 2011 г., напоследък има поредица от водни течове и прекъсване на захранването. Цунамито удари системите за охлаждане на реакторите, които се разтопиха. Сега водата се изпомпва в реакторите,

за да ги охлажда, но това създава нов проблем за ТЕПКО - как да съхранява замърсените води по безопасен начин. До момента има няколко сигнала за течове от тръбите или резервоарите за съхранение.

Тестовите показват, че нивата на стронций-90 в подземните води на завода "Фукушима" са се увеличили 100 пъти от края на миналата година, съобщава пред медиите Тошихико Фукуда, служител на ТЕПКО.

Според оператора високите нива на радиация произтичат от изтичането на замърсена вода през април 2011 г. от един от реакторите.

Пробите от морето не са показали ръст на тези вещества и компанията смята, че няма да има странични ефекти за морските води. Ядреният химик Мишиаки Фурукава обаче заявява пред Ройтерс, че ТЕПКО не трябва да изхвърлят замърсената вода в океана. Според него компанията трябва да я държи някъде, така че да не може да изтича извън централата.

По думите му редно е операторът да провежда по-редовно тестове и да съобщава пълните резултати публично.

От Дневник

25/06 Малък протест посрещна еврокомисаря Янез Поточник

Организиран протест посрещна еврокомисаря по околна среда Янез Поточник пред бившия хотел "Шератон", където се провежда форум за зелена икономика.

Около 30 души още преди започването на форума скандираха "Кой ни лъже и краде – българското МОСВ" и "Мафия". На плакатите, които носеха, се четат надписи: "Поточник – потоците в Златица и Челопеч са отровени", "Ромската интеграция - в кал и боклуци". Няколко души носят огромен плакат с надпис "Общество, икономика, околна среда".

"Протестирам заради резиденцията в Бояна, взеха ни земеделските земи. Писна ни МОСВ да ни краде", обясни възрастна жена, която беше дошла с внучето си. То държи плакат, на който пише "Съдът е купен от екопрестъпници".

Мъж с бяла риза, който подемаше скандиранията, призова всеки от протеста да излезе и да разкаже защо е тук.

Европейският комисар по околна среда Янез Поточник участва днес във форум на тема "Преминаване към ресурсно ефективна зелена икономика в региона на река Дунав" в София. Организатори на събитието са международната природозащитна организация WWF съвместно с представителството на ЕК в България.

Събитието се открива от президента Росен Плевнелиев.

От Дневник

25/06 Отменен е изборът на строител на софийския завод за боклук

Гръцката “Актор-Хелектор” не доказала безспорно опита си за такива съоръжения, а друг участник отстранен неправомерно

Комисия за защита на конкуренцията (КЗК) отмени избора на гръцкото обединение “Актор-Хелектор” за изпълнител на строежа на софийския завод за преработка на битовия боклук. Причините за решението на антимонополния орган са, че комисията в Столичната община по класиране на офертите е отстранила без надлежно обосновани аргументи един от участниците в конкурса и не е поискала безспорни доказателства от победителя, че има изисквания опит за строеж на подобни съоръжения.

Така КЗК нарежда на столичното кметство да разгледа отново документите от кандидат-изпълнителите за съответствие с критериите за подбор, което ще забави допълнително и без това изоставащия от график проект, който е приоритет за трети поред кмет на София от над десет години насам.

Заповедта на столичния кмет Йорданка Фандъкова за избор на “Актор-Хелектор” за строител на завода за боклук от края на април бе обжалвана от съвместното предприятие “ВСМ-СПХ” и Обединение “Станилов- Данеко” ДЗЗД, които бяха сред отстранените от участие кандидати. От 11 компании само петима бяха допуснати до разглеждане на офертите, но трима отпаднаха от класацията заради нередовни ценови предложения, а за победител бе избран “Актор-Хелектор” с подгласник “Садината 2012”.

Обществената поръчка бе за строежа на завод за механично-биологично третиране на отпадъци с производство на гориво, което ще се използва в столичната топлофикация. Това е втората фаза от интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на софиянци.

КЗК е установила, че Столичната община е отстранила от процедурата един от участниците без да изложи всички надлежни аргументи, които да са базирани на изискванията в документацията и да обосновават недопустимостта на офертата. При липса на цялостни мотиви, офертата на тази компанията трябва да се прецени отново, посочват от комисията.

Тя установила още, че кметството е трябвало да поиска от “Актор-Хелектор” допълнителни документи, с които кандидатът да докаже по безспорен начин, че успешно е реализирал едновременно дейности по проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на подобен завод в гръцката провинция Ларнака- Аммохостос”. Доказването на паралелното изпълнение на тези дейности е условие за допустимост на участника съгласно обявлението. Като е допуснал обединението до оценка и класиране на офертите, без да събере и прецени всички относими документи, възложителят е издал незаконосъобразно решение, което следва да бъде отменено.

“Актор-Хелектор” спечели поръчката въпреки най-високата предложена цена от над 213.4 млн. лв. без ДДС за изграждането на завода и тарифа от 60.69 лв. за тон внесени за преработка боклуци. От

тях обаче ще излизат най-малки като количества отпадъци за съхраняване в депо, а приоритет в политиката на Столична община, както и на ЕС, е чувствителното намаляване на отпадъците за депониране.

Класираният на второ място консорциум "Садината 2012" даде цена за построяването на завода за отпадъци над 204.8 млн. лв., а цената за преработката им беше най-висока - 72.43 лв./тон.

Индикативната оценка на проекта, който се съфинансира от Европейската комисия, бе 166 млн. лв. без ДДС.

Срокът за изпълнение на проекта - проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация е 19 месеца от датата на подписване на договор. От тях 9 месеца са проектиране, а 10 месеца – строителство на съоръжението. Това трябва да се случи най-късно до края на 2015 г., когато изтича този програмен период за да не изгубим европейските средства.

Съгласно проекта за договора и условията на Столична община изпълнителят трябва да представи гаранции за изпълнение в размер на 2% от стойността на договора. Авансовите плащания ще бъдат обезпечени с отделна нарочна гаранция за цялата стойност на аванса.

При неспазване на сроковете за изпълнение за всеки ден забава ще се дължат санкции в размер на 0.1% от стойността на договора.

В случай, че разходите за експлоатация надвишават предложените в офертата, изпълнителят ще дължи обезщетение на Столична община в размер на 14 пъти годишната разликата между офертната стойност и реалните отчетени разходи.

Заводът за боклук е част от цялостната система за обезвреждане на софийските отпадъци за 346 млн. лв. От тях 84.26% е безвъзмездната помощ от ЕС, а останалите финансиране от Столична община.

Другите два компонента на системата са депото в местността "Садината", което вече е построено, и компостиращата инсталация в Хан Богров, която трябва да е готова до края на годината.

Mediapool

25/06 Въпреки кризата, България продължава да пилее ресурсите си

Оползотворяването на отпадъците е бизнес възможност, препоръча и европейският екокомисар

Въпреки разрасналата се дълбока икономическа криза, България продължава да пилее своите ресурси и виновни за това сме всички, заяви президентът Росен Плевнелиев при откриването във вторник на международната конференция "Преминаване към ресурсно-ефективна зелена икономика в региона на река Дунав". На форума присъства и еврокомисарят по околната среда

Янез Поточник, който препоръча на страната ни да превърне отпадъците в ресурси и коментира, че управлението на водите е важен фактор за развитието на икономиката ни.

Според Плевнелиев ресурсната неефективност не започва от един или друг, а е "навсякъде - в начина, по който управляваме остатъците вкъщи, в начина, по който се отнасяме към природата, в начина, по който работим и в начина, по който ползваме енергията, караме автомобила си и изхвърляме отпадъците си".

"Произвеждаме малко, същевременно изразходваме много. За да постигнем конкурентоспособност и растеж, са ни необходими реформи във всички сектори и то с една единствена цел - "количество - не, качество - да", посочи президентът.

"Бъдещето ни зависи от постигането на резултати по програмата за енергийната ефективност. Всички знаем, че водата е петролът на бъдещето. Време е да се замислим как ползваме и управляваме водните ресурси. Темата е много актуална. Устойчивото управление в сектор "Води" стои до дневен ред. Това ще доведе до чисто море, нация, държава", заяви държавният глава. Той допълни, че вече са на правени стъпки в тази посока.

"Само 6 % от отчетените отпадъци в България са били предадени за рециклиране, останалите проценти ние най-арогантно изхвърляме. Трябва да намалим този процент на много по-малко. Земята ни е плодородна и трябва да я запазим такава. България притежава разнообразна природа и това е голямо богатство. Биоразнообразието е и източник на много продукти", каза още Плевнелиев.

Според него страната ни трябва да планира инфраструктура и да гради устойчива зелена икономика на базата на интегриран подход. "Всички ние трябва да си дадем сметка, че имаме шанс, който може да пропилеем. Промяната зависи от всеки един от нас с отговорно отношение към природата ни", заяви държавният глава.

Поточник коментира, че икономиката трябва да се развива по ресурсно ефективна плоскост, за да не навлезе Европа в по-голяма криза. "Икономическата криза в момента е голяма и много хора казват, че трябва да се фокусираме само върху икономиката и чак тогава да мислим за екология, но това не е реалността", каза еврокомисарят. Според него краткосрочните и дългосрочните цели трябва да се допълват.

Той припомни, че в седемгодишния бюджет на Евросъюза от 2013 до 2020 г. са предвидени много повече средства за позеленяването на европейската икономика чрез иновации и ефективност. "За иновациите ще има специални механизми, които да ги подкрепят, освен това ЕС иска да постигне и реализация на ангажиментите си в световен мащаб по отношение на зелената икономика и ресурсната ефективност - подобряване на навигацията, броя на връзките, свързани с пресичането на Дунав между отделни държави, по-добра защита на природните резервати и ресурси", каза Поточник.

Искаме да направим така, че да се използват онези ресурси, които могат да бъдат рециклирани, възобновени, които ще дават тласък на икономиката на ЕС, но няма да съсипват природата, каза още Поточник.

Тази своя теза той разви и предишния ден при срещата си с Асоциацията на индустриалния капитал в България. Поточник отбеляза, че най-голямото предизвикателство пред Европейската комисия, свързано с околната среда, е изчерпването на основните ресурси и увеличаващото се население.

Бизнесът трябва да се насочи към ползите и възможностите, а не към ограниченията и загубите в диалога за енергийната ефективност. Препоръките за България са насочени към управлението на отпадъците и водите, което ще донесе много ползи за бизнеса и икономиката. Трябва да се даде приоритет на превръщането на отпадъците в ресурси, заяви още еврокомисарят по околната среда.

27/06 Как един испански град ще прави от мръсната си вода чиста енергия

Испански курортен град в югозападна Испания. С голф игрища, изравнени редици дървета, подредени плажове... и първия завод за конвертиране на мръсната вода от канализацията в чиста енергия.

Накратко, съоръжението в Чиклана де ла Фронтера използва отпадъчните си води и слънчевата светлина за производство на биогориво като част от проект за 12 милиона евро за алтернативни източници на енергия и намаляване на зависимостта си от чужд петрол, съобщава "Ройтерс".

Заводът използва водорасли за производството на биомаса. Президентът на САЩ Барак Обама вече я определи като горивото на бъдещето, но някои критици изказаха притеснения: за производството отиват големи количества енергия, вода и химикали и това прави процеса неустойчив.

Проектът в Чиклана All-gas (името търси умишлено аналог с Algas, или водорасли на испански език) ще се опита да докаже точно обратното и да стане първата община, която пречиства водата от канализацията си, като използва култивирани водорасли като източник за производство на биогориво.

До момента индустрии като пивоварни и заводи за хартия произвеждаха биогаз от отпадни води за собствените си енергийни нужди. All-gas е първата, която използва водорасли от канализацията си системно, за да се произвежда биоенергия, която "да изнесе", включително биогориво за автомобили.

Въглеродният диоксид се използва за производство на биомаса от водорасли и зелената утайка се превръща в газ – чисто биогориво, което обикновено се използва за автобуси или камиони за боклук, защото е по-малко замърсяващо.

Собственикът на All-gas – Aqualia, е третата по големина частна компания за вода в света.

Проектите за енергийна ефективност се засилват все по-сериозно в другите европейски държави, но в Испания досега са спъвани заради разрастващата се дупка в бюджета, заради която миналата година се считаше, че страната ще се нуждае от международен спасителен план.

All-gas е финансиран отчасти от Европейския съюз по програма за определяне ефективността на метана, произведен от водорасли.

Заводът в Чиклана все още е в пилотна фаза, разположен е на 200 квадратни метра и миналия месец доби първата си реколта от водорасли. Той ще зареди с гориво първия си автомобил най-късно до декември.

Предвидено е заводът да е напълно готов и да работи от 2015 г., като заложената цел е 3000 кг водорасли на 10 хектара земя (равнява се на 10 футболни игрища) да генерират годишно производство на биогориво на стойност 100 000 евро - достатъчно за около 200 коли, или 10 градски боклукчийски камиони на година.

За препитанието си Чиклана разчита основно на туризъм и на солниците си, разполага и с изобилие на слънчева светлина и дълга ивица крайбрежна земя със солници, където водораслите могат лесно да бъдат отглеждани в изкуствени водоеми.

Създаването и управлението на пречиствателната станция на All-gas е с над 2 милиона евро поевтино в сравнение с конвенционалните.

От *Дневник*